Lietas Nr. C 29 3864 19
Lietvedības Nr. C 0877-20/24
2020.gads
ECLI:LV:RLPT:2020:0608.C29386419.6.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 8.jūnijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Ušakova
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par personāla servitūta atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 14.maijā /pers. A/ (prasītājs) cēlis Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ (arī atbildētāji) par personāla servitūta atzīšanu par spēkā neesošu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

/pers. A/ un /pers. B/ ir kopīpašnieki dzīvokļa īpašumam /adrese/.

Ar 2016.gada 16.maija līgumu par personālservitūta un reālnastas nodibināšanu nostiprināta dzīvokļa tiesība. Tiesības ieguvēja /pers. C/. Vienlaicīgi nostiprināta arī reālnasta par labu /pers. C/, saskaņā ar kuru /pers. B/ apņemas līdz 2050.gada 1.janvārim katru mēnesi maksāt 100 EUR.

/pers. B/ bez prasītāja piekrišanas ir apgrūtinājis dzīvokļa īpašumu ar lietu tiesībām – nodibinājis personālservitūtu – dzīvokļa tiesību un reālnastu. Abi atbildētāji nav rīkojušies labā ticībā, jo /pers. B/ bija jālūdz prasītāja piekrišana dzīvokļa īpašuma apgrūtināšanai ar lietu tiesībām, savukārt /pers. C/ bija jāzina, ka šāda darījuma slēgšana nevar notikt bez visu kopīpašnieku paustas gribas.

Prasītājs lūdz atzīt par spēkā neesošu 2016.gada 16.maija līgumu par personālservitūta un reālnastas nodibināšanu; dzēst Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ III daļas 1.iedaļas ierakstus 1.1., 1.2., 1.3. un 1.5.; piedzīt no atbildētājiem 71,14 EUR.

Prasība pamatota ar Civillikuma 994., 1067., 1068., 1227.pantu.

[2] /pers. C/ iesniegusi paskaidrojumus, ka prasību neatzīst.

2016.gada 16.maija līgums noslēgts pēc abpusējās vienošanās, lai /pers. C/ būtu nodrošināta /pers. B/ piederošās dzīvokļa /adrese/, 3/8 domājamās daļas lietošanas tiesība un nelieli uzturlīdzekļi. Personālservitūts un reālnastas, saskaņā ar noslēgto līgumu, tika nodibināti tikai uz /pers. B/ piederošajām 3/8 domājamām daļām. Prasītājam piederošās domājamās daļas nav apgrūtinātas.

[3] /pers. B/ iesniedzis paskaidrojumus, ka prasību neatzīst.

2016.gada 16.maija līgums noslēgts ar atbildētāja meitas māti /pers. C/. Personālservitūts un reālnastas, saskaņā ar noslēgto līgumu, tika nodibināti tikai uz /pers. B/ piederošajām 3/8 domājamām daļām. Prasītājam piederošās domājamās daļas nav apgrūtinātas.

[4] 2020.gada 12.martā /pers. B/ iesniedzis papildus paskaidrojumus, norādot, ka situācija kopš prasības celšanas ir mainījusies, jo prasītājs /pers. A/ vairs nav nekustamā īpašuma /adrese/, kopīpašnieks. Prasītājam vairs nepieder nekādas daļas no dzīvokļa īpašuma un līdz ar to viņam zūd prasījuma tiesības kā dzīvokļa kopīpašniekiem.

[5] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2020.gada 13.maija lēmumu mainīts civillietas izskatīšanas veids uz rakstveida procesu un nolemts lietu iztiesāt 2020.gada 8.jūnijā.

Prasītājam un prasītāja advokātei uzdots paziņot, vai prasība pret /pers. B/ un /pers. C/ tiek uzturēta.

Tiesas pieprasījums ignorēts.

Prasītājam, prasītāja advokātei un atbildētājiem paziņots par lietas izskatīšanas laiku un vietu.

Izskaidrotas procesuālās tiesības.

Paziņots tiesas sastāvs. Izskaidrotas noraidījuma tiesības.

Noraidījums tiesas sastāvam nav pieteikts.

Lietas izskatīšanas atlikšanai nav pamata un ir taisāms tiesas spriedums.

Motīvu daļa

[6] Civillikuma 927.pants noteic, ka īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Civillikuma 994.pants noteic, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās.

Civillikuma 1067.panta pirmā daļa noteic, ka īpašuma tiesība, kas pieder uz vienu un to pašu nedalītu lietu vairākām personām nevis reālās, bet tikai domājamās daļās, tā ka sadalīts vienīgi tiesību saturs, ir kopīpašuma tiesība. Civillikuma 1068.panta pirmā daļa noteic, ka rīkoties ar kopīpašuma priekšmetu, kā visumā, tā arī noteiktās atsevišķās daļās, drīkst tikai ar visu kopīpašnieku piekrišanu; bet ja kāds no viņiem rīkojas atsevišķi, tad šī rīcība nevien nav spēkā, bet arī uzliek pēdējam pienākumu atlīdzināt pārējiem zaudējumus, kas viņiem ar to nodarīti, bet panta otrā daļa, ka neviens atsevišķs

kopīpašnieks nevar bez visu pārējo piekrišanas ne apgrūtināt kopīpašuma priekšmetu ar lietu tiesībām, ne atsavināt to visā tā sastāvā vai pa daļām, ne arī kautkādi to pārgrozīt. Tādēļ katram kopīpašniekam ir tiesība protestēt pret tādu viena vai visu pārējo kopīpašnieku rīcību, un šo tiesību viņam nevar atņemt ar balsu vairākumu.

Civillikuma 1131.pants noteic, ka servitūts, kas nodibināts par labu noteiktai fiziskai vai juridiskai personai, ir personālservitūts; servitūts, kas nodibināts par labu kādam noteiktam nekustamam īpašumam, tā ka to izlieto katrreizējais tā īpašnieks, ir reālservitūts.

No minētās tiesību normas izriet servitūtu iedalījums, proti, tie tiek iedalīti personālservitūtos un reālservitūtos atkarībā no tā, vai to mērķis ir dot labumu noteiktai personai vai nekustamam īpašumam (*sk. G.Višņakova, K.Balodis. Civillikuma komentāri. Lietas. Valdījums. Tiesības uz svešu lietu. Rīga: Mans īpašums, 1998, 65.lpp.*).

Atbilstoši Civillikuma 1227.pantam dzīvokļa tiesība ir lietu tiesība lietot par dzīvokli svešu māju, tomēr nekaitējot pašai mājai.

Juridiskā literatūrā norādīts, ka dzīvokļa tiesības izlietotājam var nodot lietošanā ne tikai visu māju, bet arī atsevišķu mājā esošu dzīvokli.

Tādējādi dzīvokļa tiesība ir personālservitūts, kas nodibināts par labu noteiktai fiziskai vai juridiskai personai.

Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ ierakstīts nekustamais īpašums - dzīvokļa īpašums /adrese/.

Uz prasības celšanas brīdi īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma 5/8 domājamām daļām bija nostiprinātas /pers. A/, bet uz 3/8 domājamām daļā /pers. B/.

Zemesgrāmatas nodalījuma III daļas 1.iedaļā: 1.1. Nostiprināta dzīvokļa tiesība līdz mūža galam. Tiesības ieguvējs: /pers. C/; 1.2 Pamats: 2016.gada 16.maija līgums par personālservitūta un reālnastas nodibināšanu; 1.3.Nostiprināta reālnasta par labu /pers. C/. /pers. B/ apņemas līdz 2050.gada 1.janvārim katru mēnesi maksāt 100 EUR; 1.5.Pamats: 2016.gada 16.maija līgums par personālservitūta un reālnastas nodibināšanu. Ieraksti izdarīti 2016.gada 20.jūnijā.

/pers. A/, ka nekustamā īpašuma kopīpašnieks cēlis prasību par personālservitūta atzīšanu par spēkā neesošu, jo ar atbildētāju saskaņotājām darbībām, ir tikušas aizskartas prasītāja tiesības un tiesiskās intereses.

Šobrīd /pers. A/ nav strīdus nekustamā īpašuma īpašnieks, jo viņa īpašuma tiesības uz strīdus nekustamā īpašuma domājamām daļām izbeigušās 2019.gada 15.augustā. Viss nekustamais īpašums pieder atbildētājam /pers. B/.

Prasība noraidāma, jo tiesība prasīt personālservitūta atzīšanu par spēkā neesošu, neatkarīgi to kā, kas tam bija par pamatu, ir bijusi prasītāja /pers. A/ subjektīva tiesība, kas viņam piemitusi tikai kā nekustamā īpašuma /adrese/ kopīpašniekam un kas ir bijusi cieši saistīta ar nekustamā īpašuma īpašnieka personu. Tā kā /pers. A/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir izbeigušās, ir zudušas viņa pilnīgas varas tiesības par nekustamo īpašumu, secīgi viņam vairs nav prasījuma tiesības uz prasībā pieteikto prasījumu apmierināšanu.

[7] Prasītājs samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,27 EUR (lietas 10.lapa)

Civilprocesa likuma 42.panta otrā daļa noteic, ja prasību noraida, atstāj bez izskatīšanas vai ja prasītājs atsakās no prasības, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu saistītie izdevumi, kas konkrētajā lietā sastāda 12,25 EUR.

Ievērojot to, ka pie prasības celšanas tiesā prasītājs ir veicis ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu 5,27 EUR, tad sakarā ar prasības noraidīšanu, no prasītāja par labu valstij vēl piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,98 EUR apmērā.

[8] Civilprocesa likuma 204.^{1} pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Likuma "Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību" 16.panta trešā daļa noteic, ka tiesa, izskatot civillietas un lemjot par sprieduma labprātīgas izpildes termiņu saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, var to noteikt ne garāku par 60 dienām, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasītājam nosakāms lēmuma labprātīgai izpildei termiņš - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189.-193. un 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ prasību pret /pers. B/ un /pers. C/ par personāla servitūta atzīšanu par spēkā neesošu - noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,98 EUR (seši *euro* un 98 centi), kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr.90001672316; konta Nr.LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lieta C29 3864 19.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams 2020.gada 8.jūnijā.

Tiesnese I.Ušakova